ISET
International School of Economics at TSU
Policy Institute

Sweden/შვედეთი
Sverige

ომის ჩრდილში: რუსული მიგრაციის გავლენა საქართველოს ეკონომიკაზე 2022 წელს

*...როცა საქართველოს ტერიტორიის **20%** ოკუპირებულია რუსეთის მიერ*

ISET-ის კვლევითი ინსტიტუტი
საქართველო, თბილისი
29 მარტი, **2023**

კონტექსტი: რუსეთის მიგრაციის დრო და მასშტაბი, 2022 წ.

- რუსეთის მოქალაქეების უპრეცედენტო მიგრაცია 2022 წლის თებერვალში რუსეთის მიერ უკრაინაში ომის დაწყების შემდეგ.
- საქართველო, რომლის ***ტერიტორიის 20% რუსეთის მიერ არის ოკუპირებული***, რუსი მიგრანტების ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება იყო.
- შემოვიდა მიგრანტების ორი ტალღა: 2022 წლის მარტ-აგვისტოში (დაახლოებით 50 000 მიგრანტი) და სექტემბერ-დეკემბერში (30 000-50 000)
- საქართველო: 2022 წლის პირველ სამ კვარტალში მსოფლიოში მე-5 პოპულარული მიმართულება რუსეთის მოქალაქეებისთვის, მესამე კვარტალში ან 2022 წელს – მე-3 პოპულარული მიმართულება.

ISET

Sweden/შვედეთი Sverige

საქართველო: მე-5 ყველაზე პოპულარული მიმართულება რუსი მიგრანტებისთვის 2022 წლის პირველ 9 თვეში

რუსი მოქალაქეების შემოსვლის წლიური ზრდა 2021-2022 წლებში (წინა წლის იმავე კვარტალთან შედარებით), %

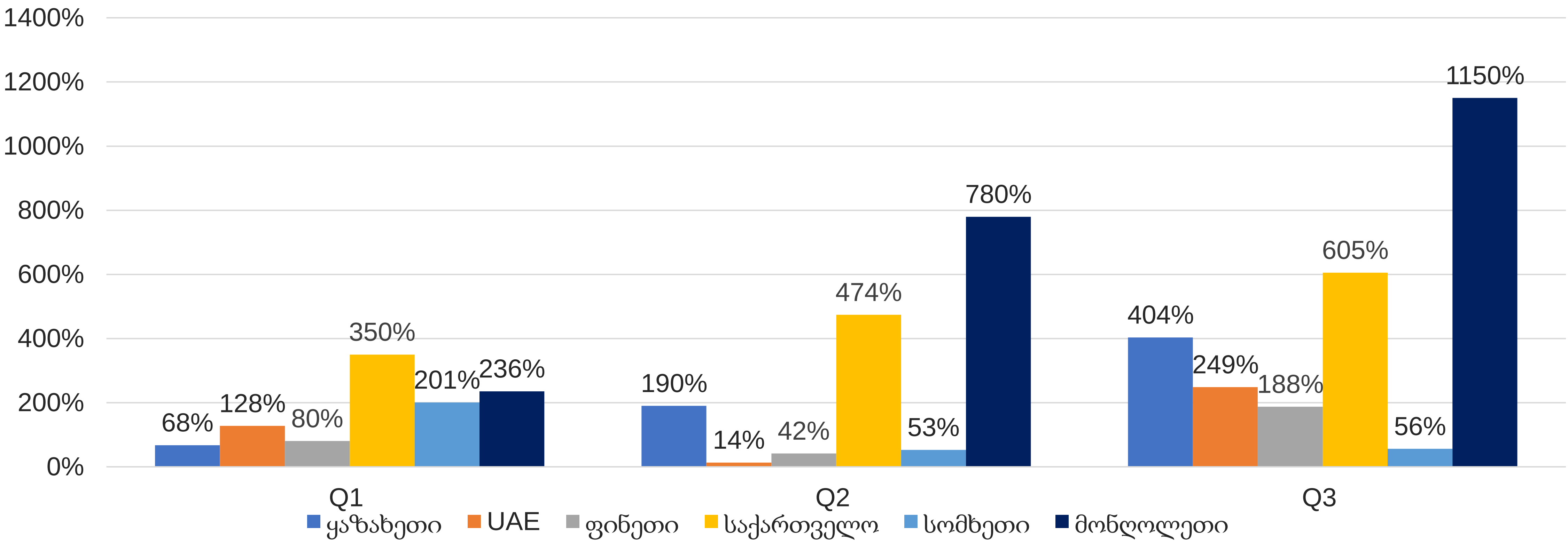

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

საქართველოს სახმელეთო საზღვარი რუსეთთან: 2022 წელს 100,000 მეტი საზღვრის კვეთა, როცა 2021 წელს ნეგატიური წმინდა საზღვრის კვეთა დაფიქსირდა

საზღვრის წმინდა კვეთა უცხოელების მიერ (შემოსვლა - გასვლა)

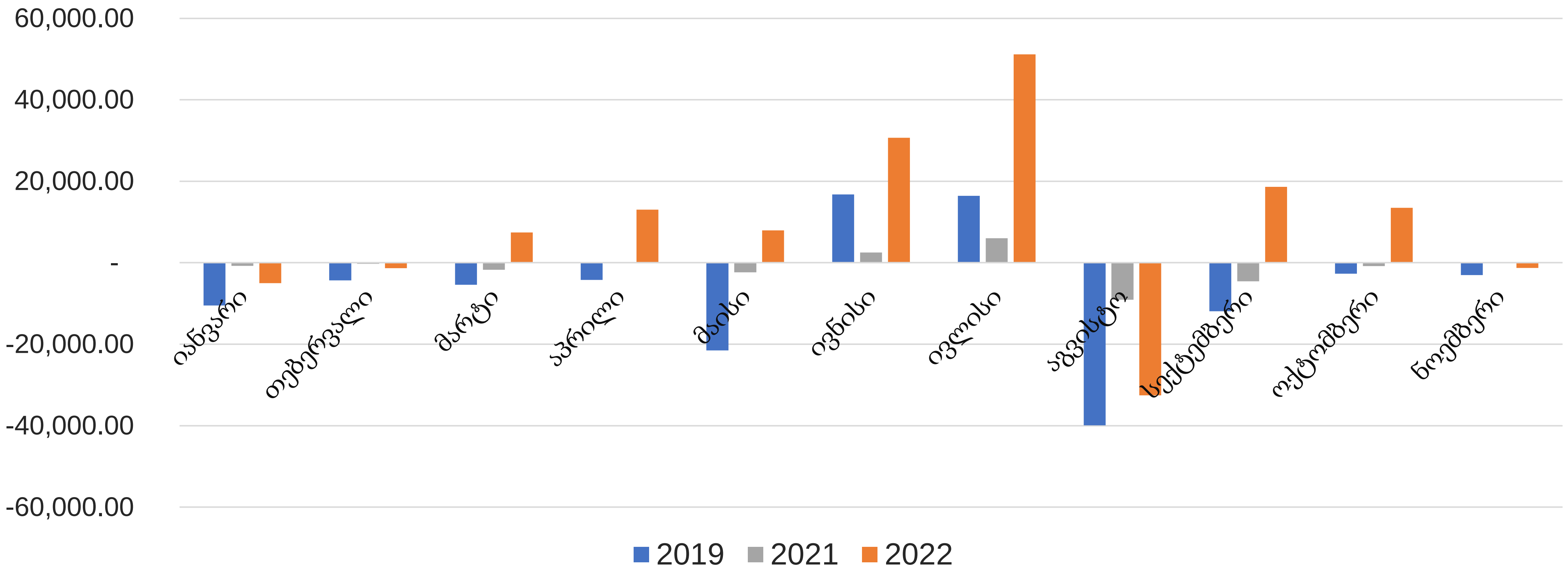

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

უპრეცედენტო რუსული მიგრაცია საქართველოში

2022 წელს საქართველოში ***80 000-დან 100 000-მდე რუსეთის მოქალაქე შემოვიდა – გორისა და ზუგდიდის*** *(საქართველოს სიდიდით მე-5 და მე-6 ქალაქები)* ***მოსახლეობის საერთო რაოდენობაზე მეტი.***

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

მიგრანტების პროფილი – მწირი მონაცემები

- **გერმანელ ეკონომისტთა ჯგუფის (GET)** გამოკითხვა, 366 პირისპირ ინტერვიუ რუსეთის მოქალაქეებთან, ვინც საქართველოში 24 თებერვლიდან 31 მაისამდე შემოვიდა:
  - ახალგაზრდა (საშუალო ასაკი – 31 წელი); ქალაქელი, განათლებული (84%)
  - 65% შემოვიდა პარტნიორთან ერთად, 38% – ბავშვებთან ერთად
  - 60% მუშაობს სრულ განაკვეთზე, მაღალკვალიფიციურ სამსახურში
  - 24% მუშაობს რუსეთში დაფუძნებულ IT კომპანიებში
  - 21% მუშაობს საქართველოში დაფუძნებულ IT კომპანიებში; 12% – აშშ-ში დაფუძნებულ კომპანიებში
  - ოჯახების საშუალო თვიური შემოსავალი: 2600 აშშ დოლარი
  - საშუალო ხარჯი: 1600 აშშ დოლარი – დაახლოებით 4-ჯერ მეტი, ვიდრე საშუალო ქართული ოჯახის ხარჯი

ISET

Sweden/შვედეთი Sverige

ლიბერალური საიმიგრაციო პოლიტიკა საქართველოს მიმზიდველს ხდის რუსეთის მოქალაქეებისთვის

რუს მიგრანტებს საქართველოში ყოფნისა და მუშაობისთვის ბევრად უკეთესი პირობები აქვთ, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში. საქართველოში:

- შეუძლიათ ერთი წელი უვიზოდ დარჩნენ; შეუზღუდავია მუშაობის უფლება
- უცხოელისთვის ძალიან მარტივია ბიზნესის დარეგისტრირება და მართვა
- მანქანების დროებითი რეგისტრაცია – არ არის საჭირო იმპორტის გადასახადის გადახდა 3 წლის განმავლობაში. დროებითი რეგისტრაციის მიღების საფასურია 200 ლარი
- არ არის საშემოსავლო გადასახადი უცხოური წყაროებიდან მიღებულ შემოსავალზე; არ არის ქონების გადასახადი მათთვის, ვინც საქართველოში გადასახადს არ იხდის

ამავდროულად, სხვა ქვეყნებმა (ევროპის და ზოგიერთმა ცენტრალური აზიის ქვეყანამ) შეზღუდეს რუსი მიგრანტების შემოსვლის ან ყოფნის პირობები.

ISET

Sweden/შვედეთი Sverige

მთლიანი მონაცემები ფინანსური ინსტიტუტებიდან:

2022 წლის **24** თებერვლიდან **31** დეკემბრის ჩათვლით, რუსეთის თითქმის **110 000**-მა მოქალაქემ გახსნა ანგარიში საქართველოს კომერციულ ბანკებში

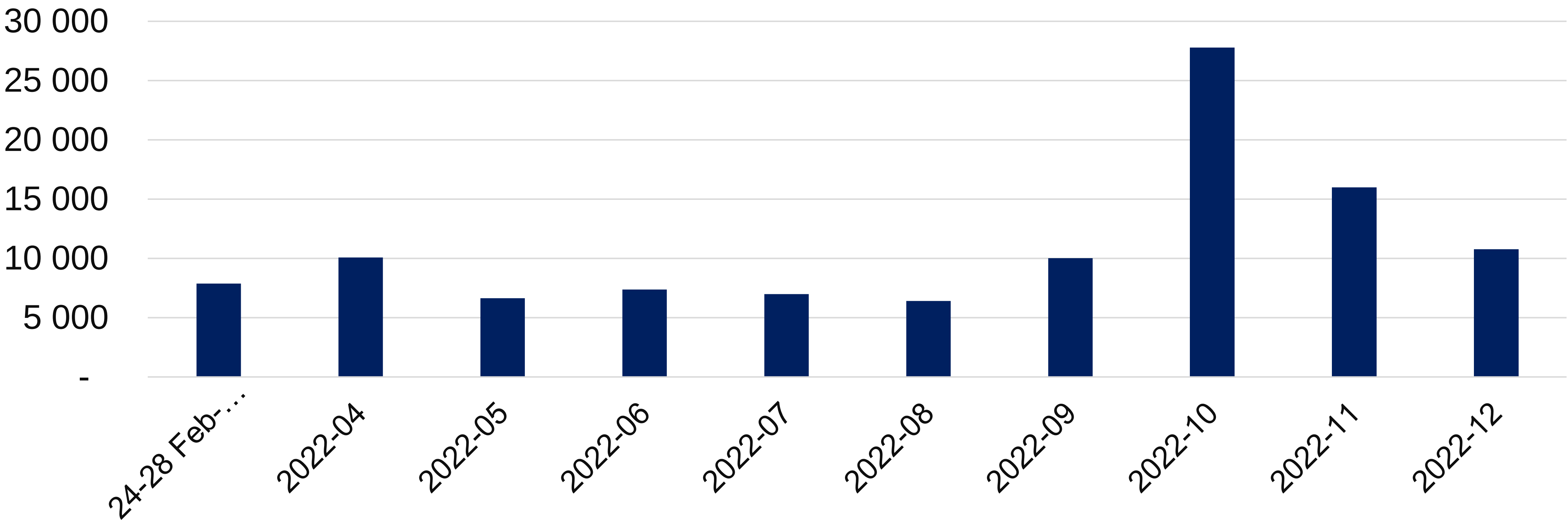

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

მთლიანი მონაცემები ფინანსური ინსტიტუტებიდან:

2022 წლის ბოლოს აქტიური იყო რუსეთის მოქალაქეების კუთვნილი თითქმის 160 000 ლიკვიდური სადეპოზიტო ანგარიში – ხუთჯერ მეტი, ვიდრე 2021 წელს

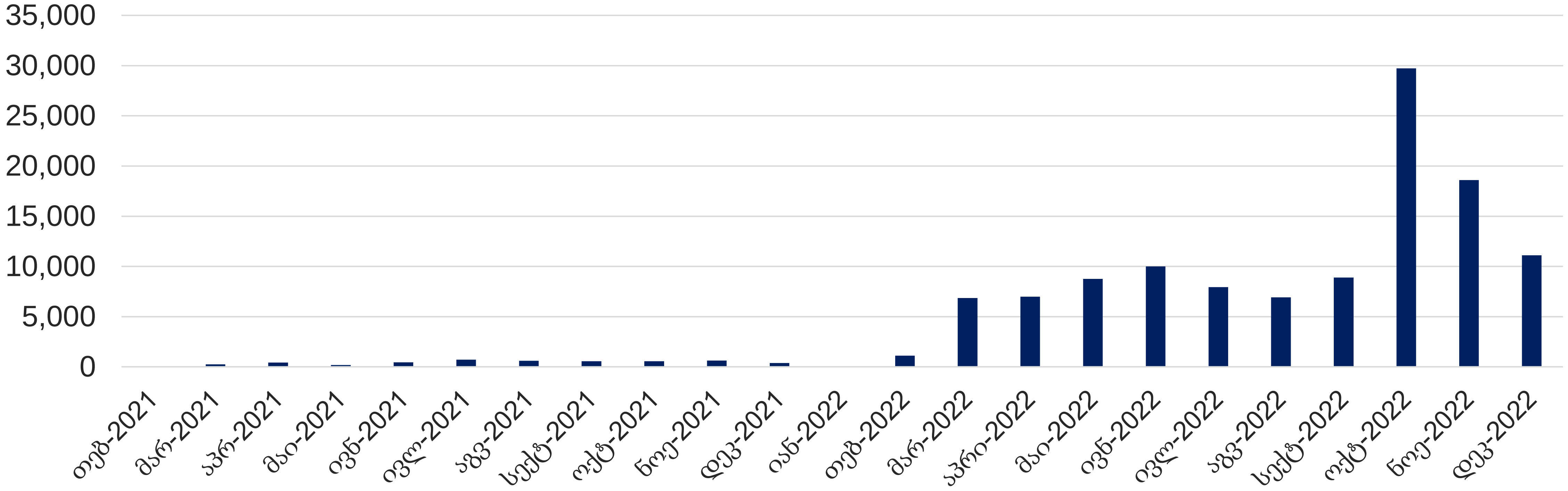

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

მთლიანი მონაცემები ფინანსური ინსტიტუტებიდან:

2022 წლის თებერვლის შემდეგ რუსებმა თითქმის 20 000 ვადიანი ანაბარი გახსნეს – ანგარიშების რაოდენობა ექვსჯერ გაიზარდა.

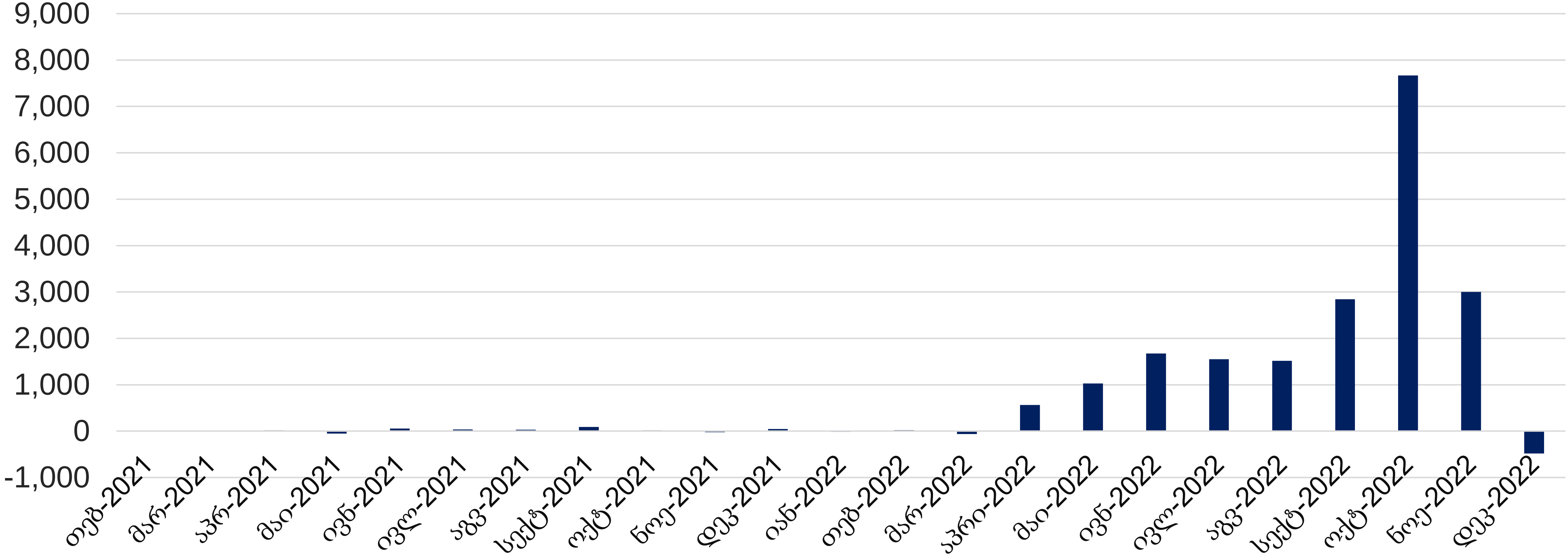

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

თუმცა, რუსეთის მოქალაქეები ფულს ძირითადად ლიკვიდურ დეპოზიტებზე ინახავენ: ვადიან დეპოზიტებზე შენახული ფულის წილი მნიშვნელოვნად შემცირდა

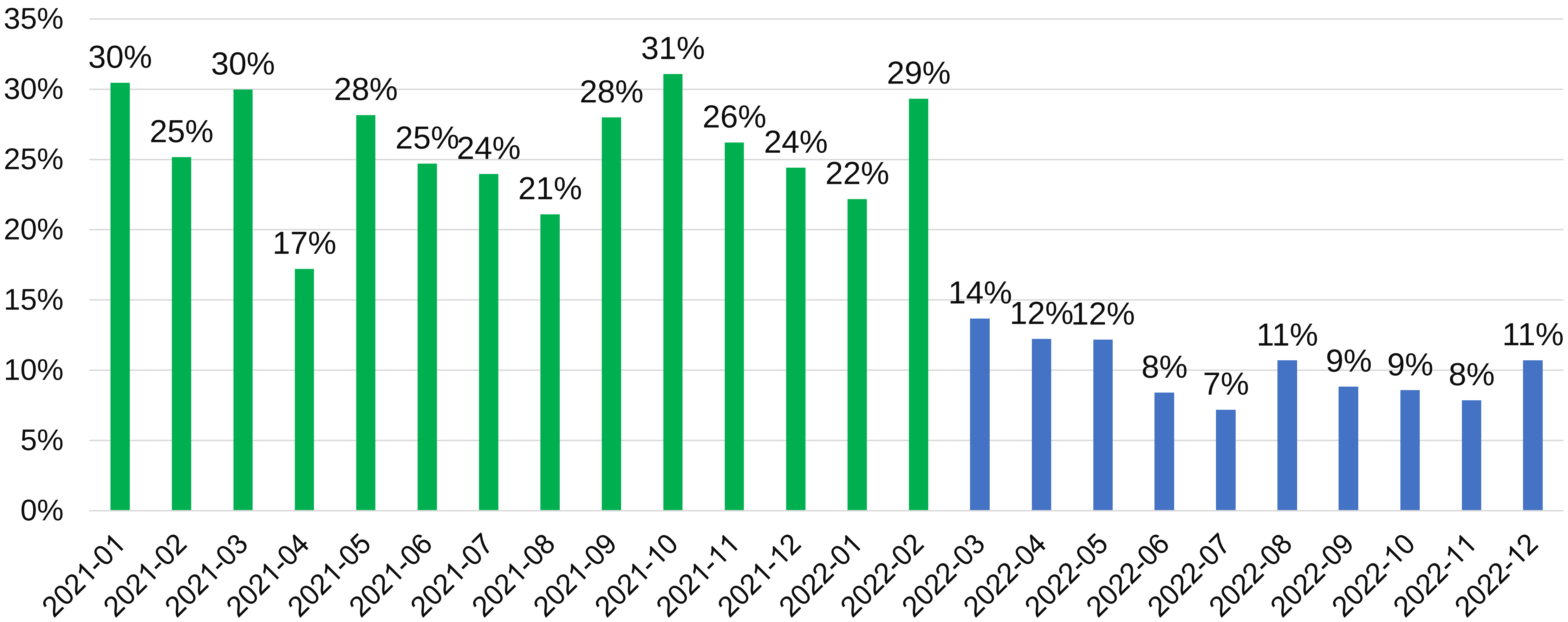

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

112 მილიონ ლარზე მეტი სესხი გაიცა რუსეთის მოქალაქეებზე 2022 წლის იანვრიდან მოყოლებული – არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების დაახლოებით 22%

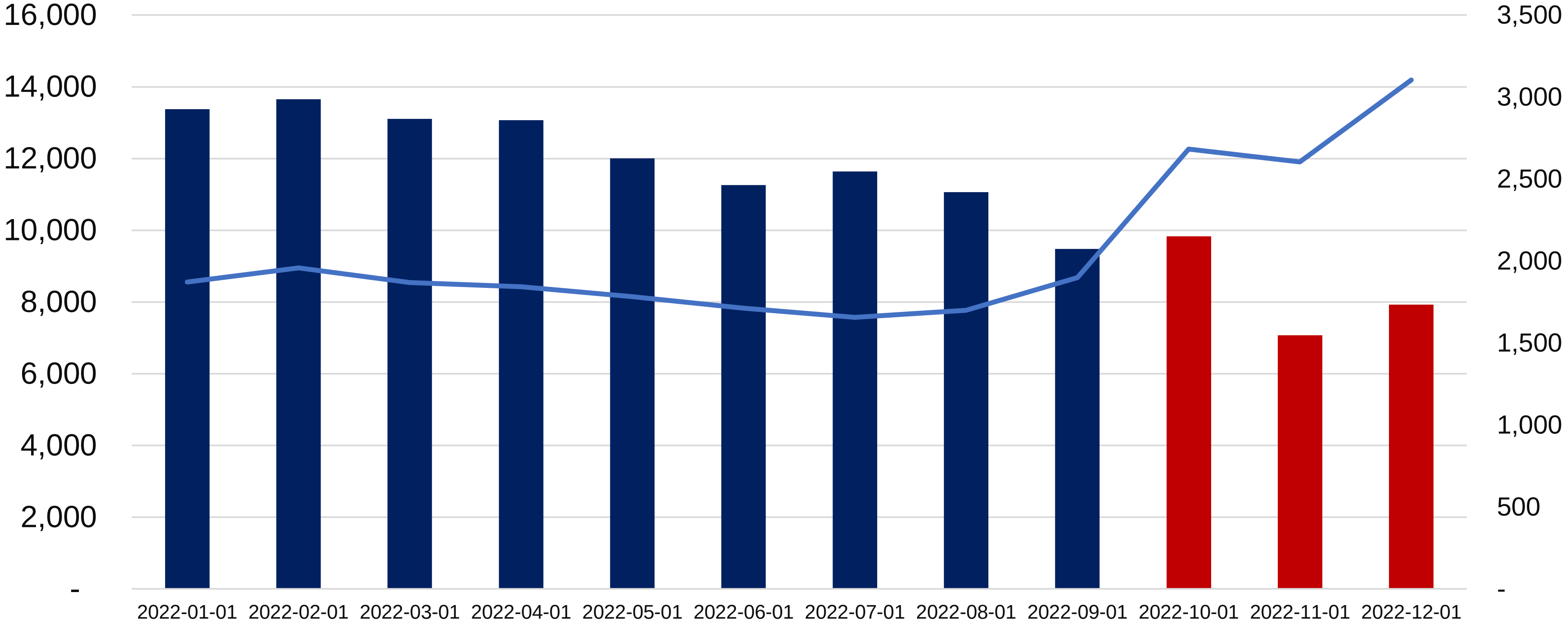

	2022-01-01	2022-02-01	2022-03-01	2022-04-01	2022-05-01	2022-06-01	2022-07-01	2022-08-01	2022-09-01	2022-10-01	2022-11-01	2022-12-01
სესხზე გაცემული თანხა (ლარი)	2,926	2,986	2,867	2,859	2,625	2,463	2,547	2,421	2,074	2,148	1,546	1,734
სესხები (ლარი)	8,557	8,954	8,544	8,427	8,146	7,831	7,571	7,766	8,685	12,265	11,908	14,187

ISET

Sweden/შვედეთი Sverige

2022 წელს რუსეთიდან 2,1 მლრდ აშშ დოლარი გადაირიცხა, რომლის თითქმის ნახევარი შემოდის საქართველოში – ორი განსხვავებული ტალღა

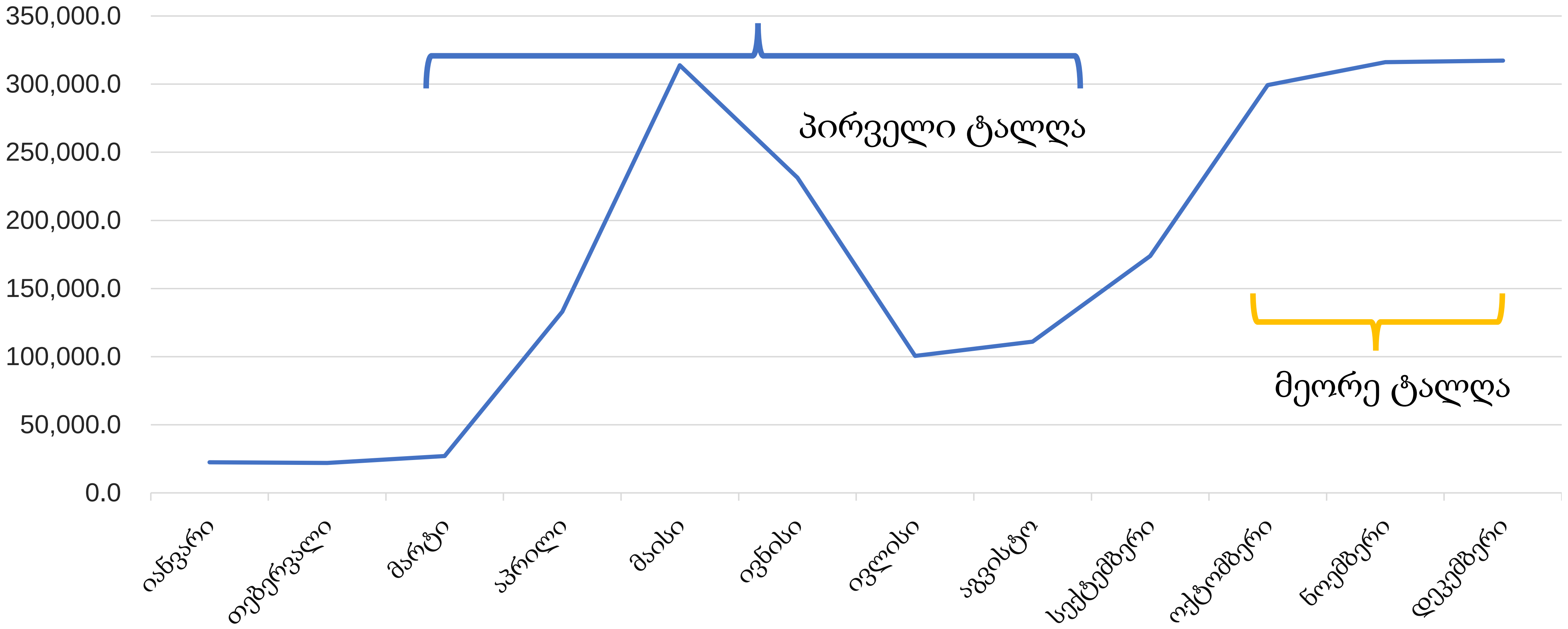

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

2022 წლის მაის-სექტემბერი საქართველოში დარეგისტრირდა თითქმის 10000 ახალი რუსული კომპანია – ათჯერ მეტი 2021 წელს დარეგისტრირებულ მთლიან რაოდენობაზე

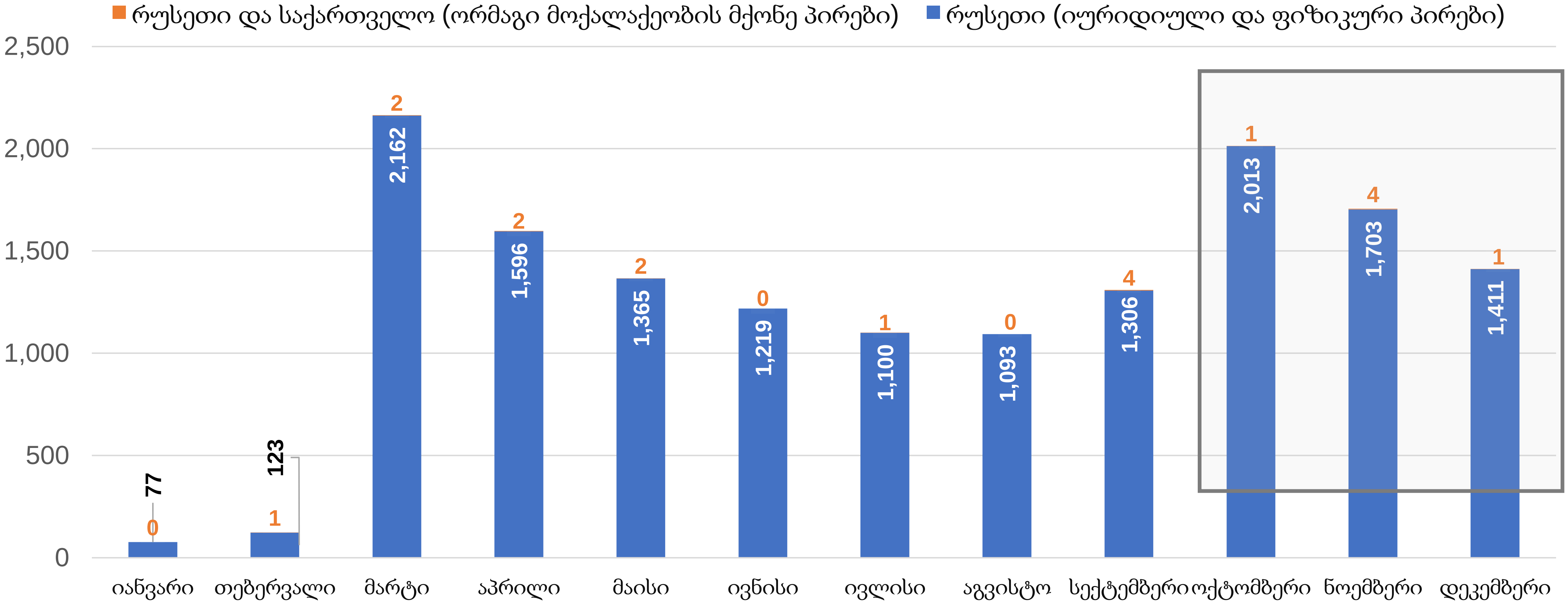

ISET

Sweden/შვედეთი Sverige

საგანგაშო: გაზრდილი ვაჭრობა დსთ-ის პარტნიორებთან (განსაკუთრებით ევრაზიის ეკონომიკურ კავშირთან): რას ნიშნავს ეს სანქციების ფონზე?

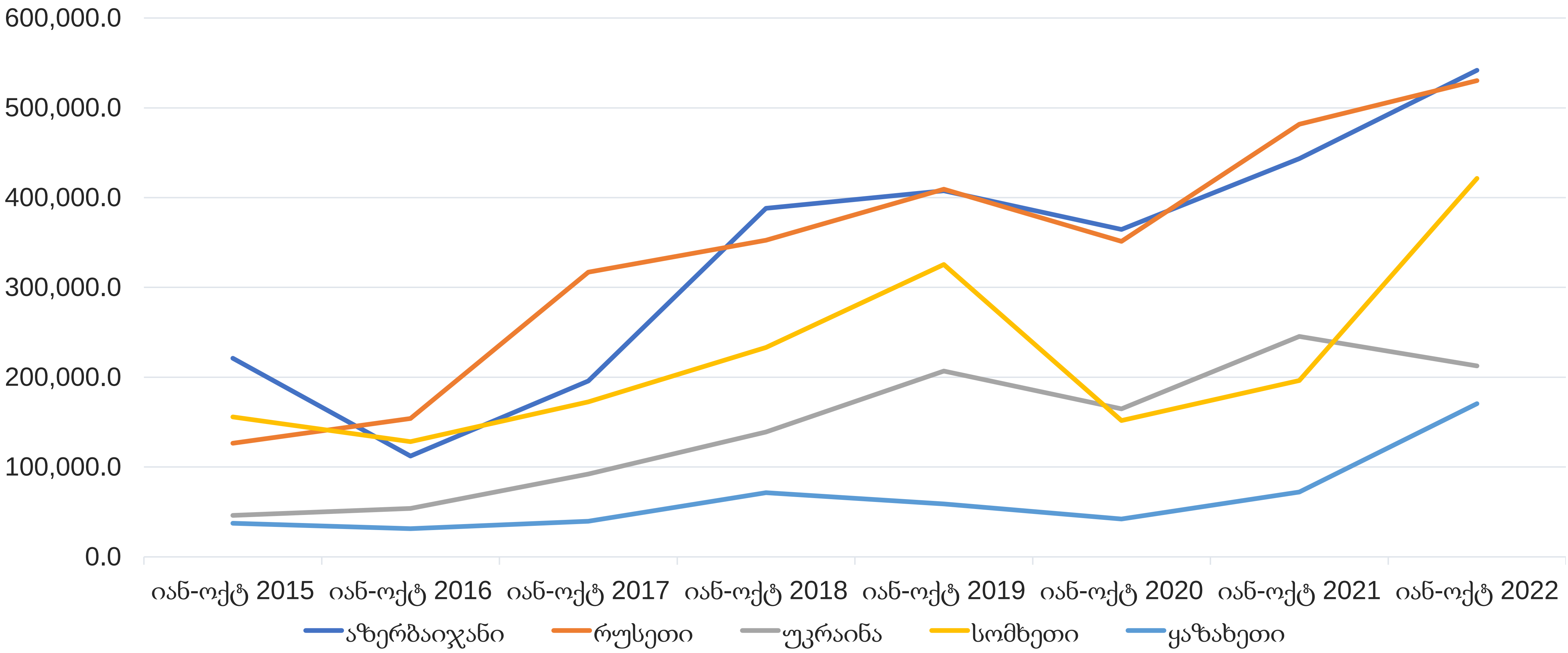

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲨᲘ ᲣᲫᲠᲐᲕᲘ ᲥᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲡᲐᲧᲘᲓᲘ ᲤᲐᲡᲔᲑᲘ ᲗᲘᲗᲥᲛᲘᲡ 30%–ᲘᲗ ᲒᲐᲘᲖᲐᲠᲓᲐ

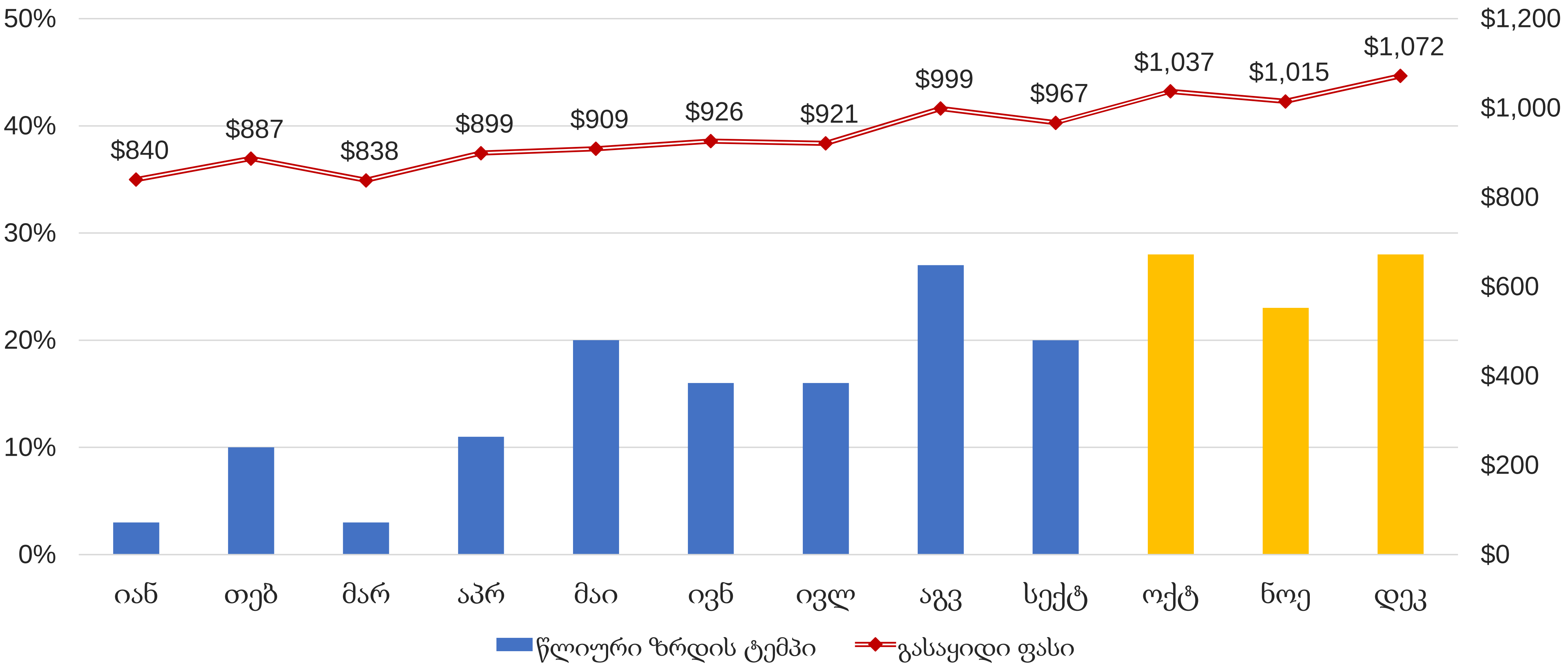

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

მკვეთრად გაიზარდა ქირის ფასები – 120%-ით 2022 წლის ოქტომბერში

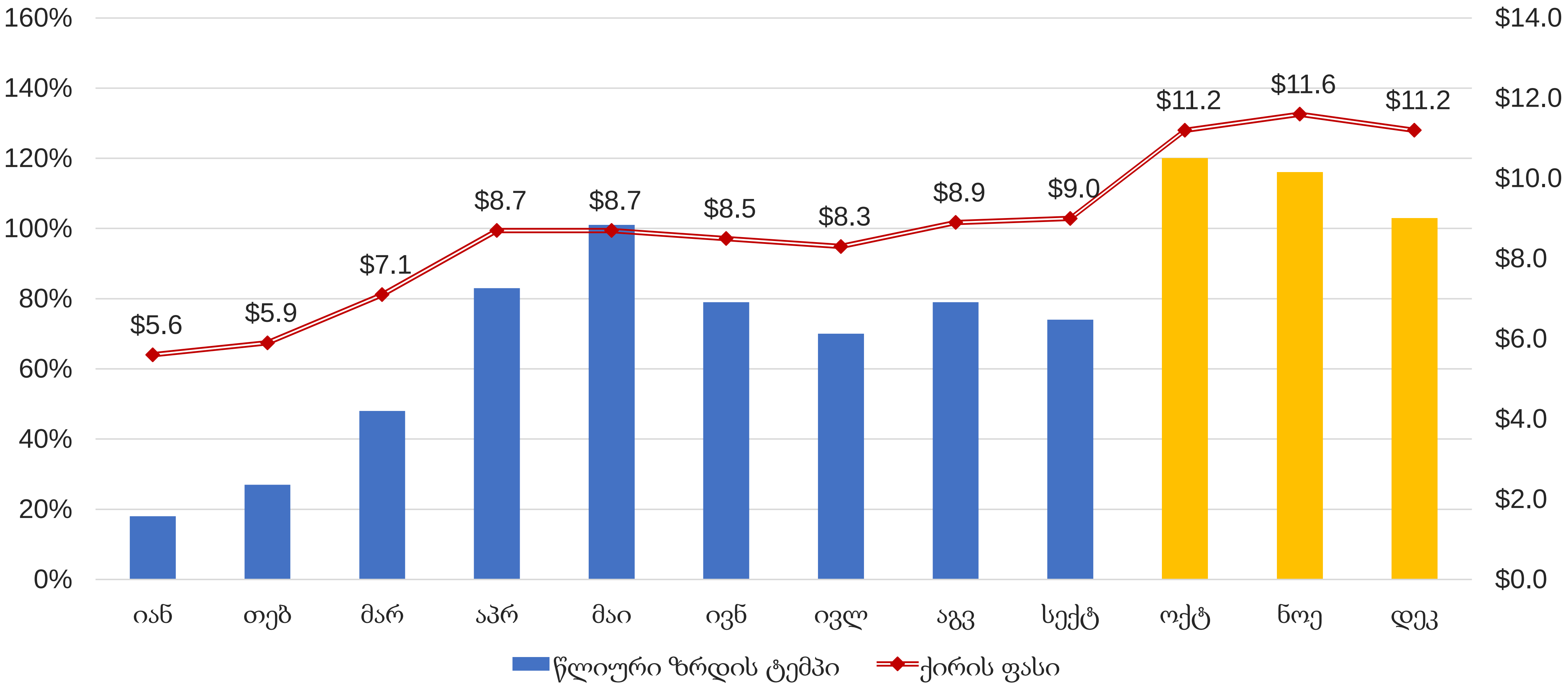

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

დიდი დიღომი, გლდანი, საბურთალო, სამგორი, ჩუღურეთი – ქირის ფასი 100%-ზე მეტით გაიზარდა

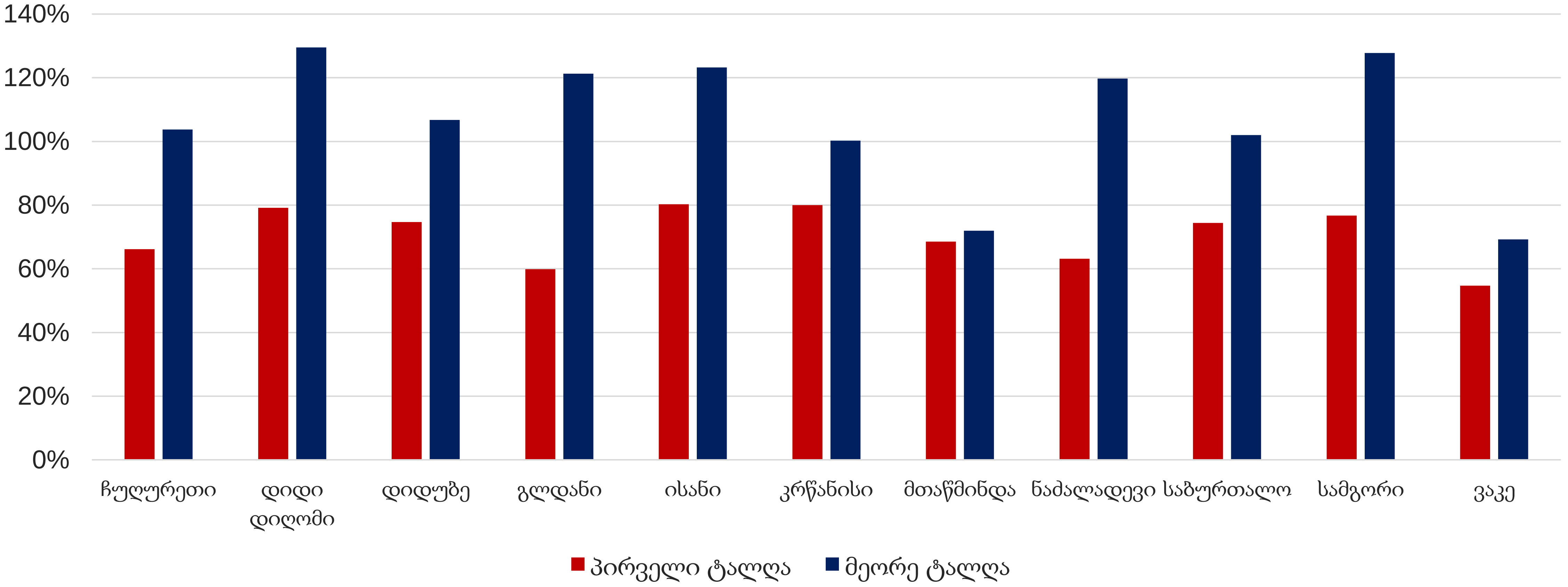

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

რუსეთის მოქალაქეების მიერ ბინების საკუთრების რეგისტრაციის მკვეთრი ზრდა – ორჯერ მეტი, ვიდრე 2019 წელს

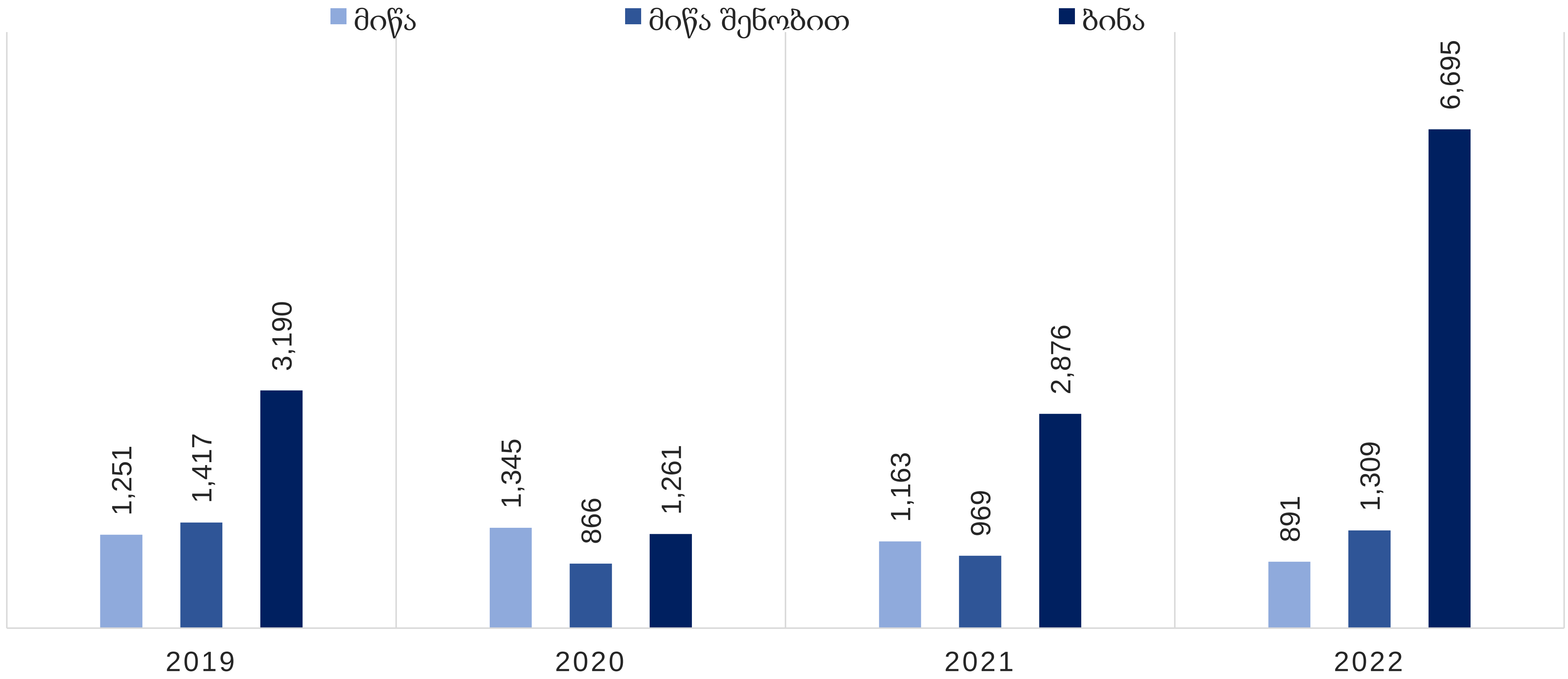

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

საგანგაშო: საარსებო მინიმუმის კალათის ღირებულება გაცილებით მეტად გაიზარდა, ვიდრე მთლიანი ინფლაცია წლის დასაწყისში, რაც სურსათის ფასების ზრდითაა გამოწვეული

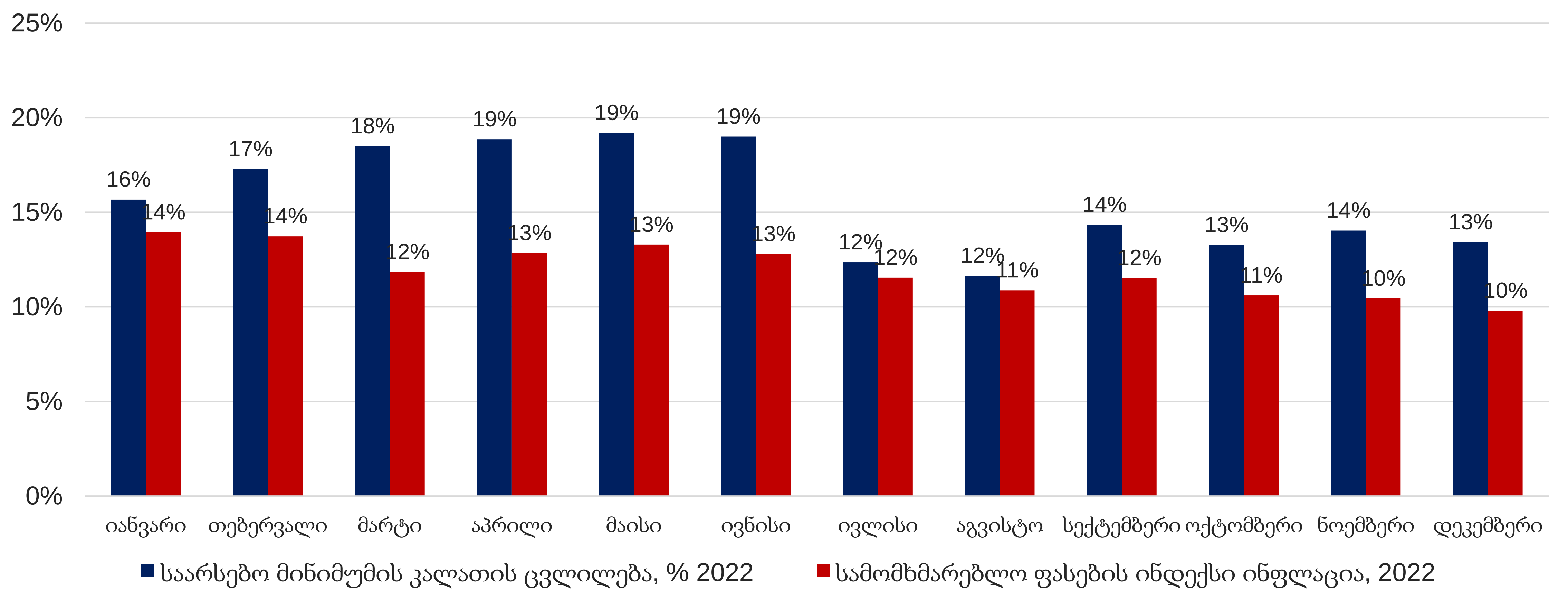

ISET

Sweden/შვედეთი Sverige

საგანგაშო: ფინანსურ საქმიანობაში დანაშაულები კატასტროფულად გაიზარდა პანდემიამდელ ვითარებასთან შედარებით

დანაშაული ფინანსურ საქმიანობაში, თვიური რიცხვები

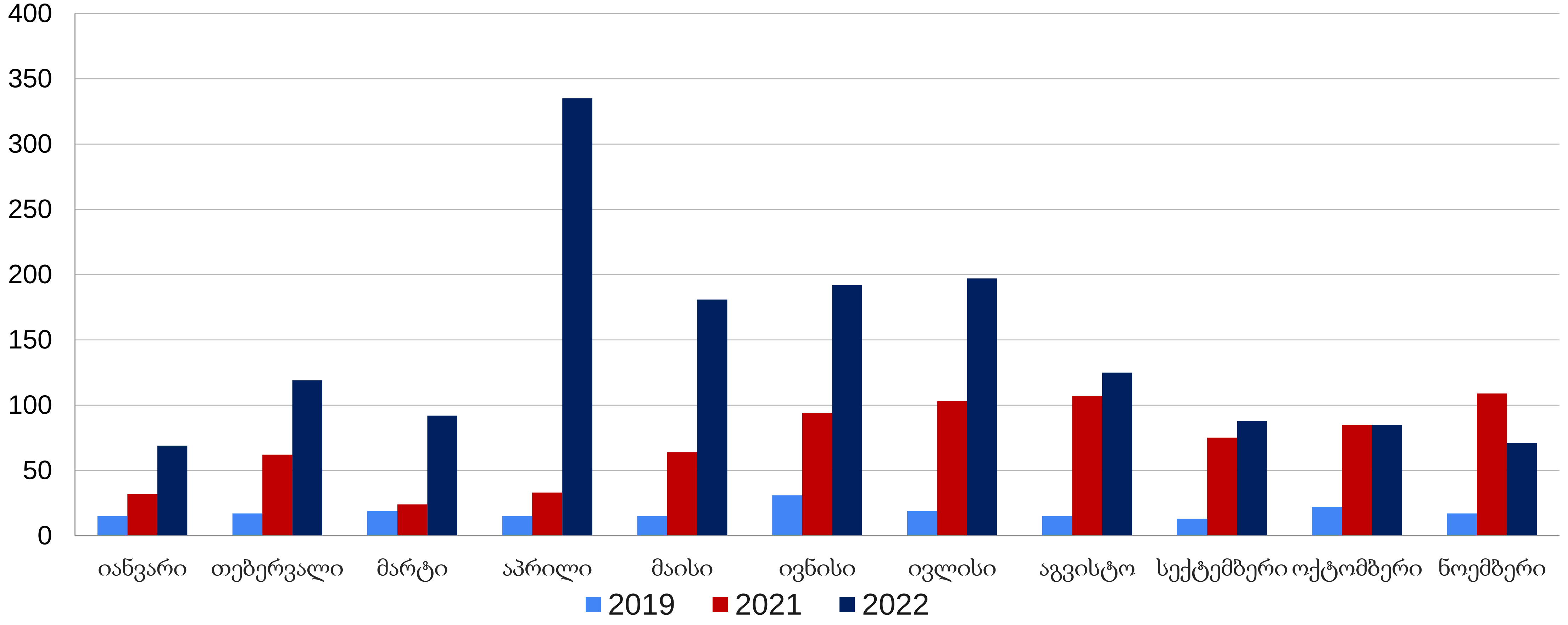

აცდენა ქართველებისა და რუსების დამოკიდებულებაში, რამდენად მისაღებია რუსების საქართველოში ყოფნა

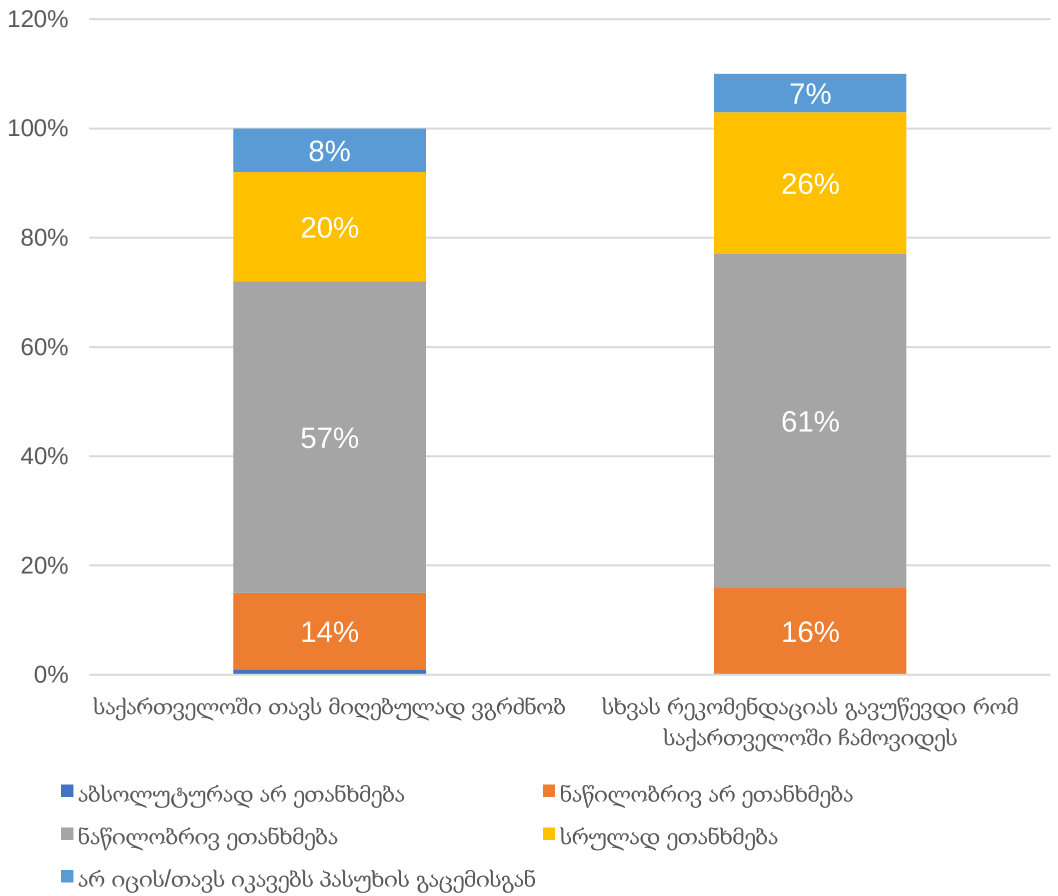

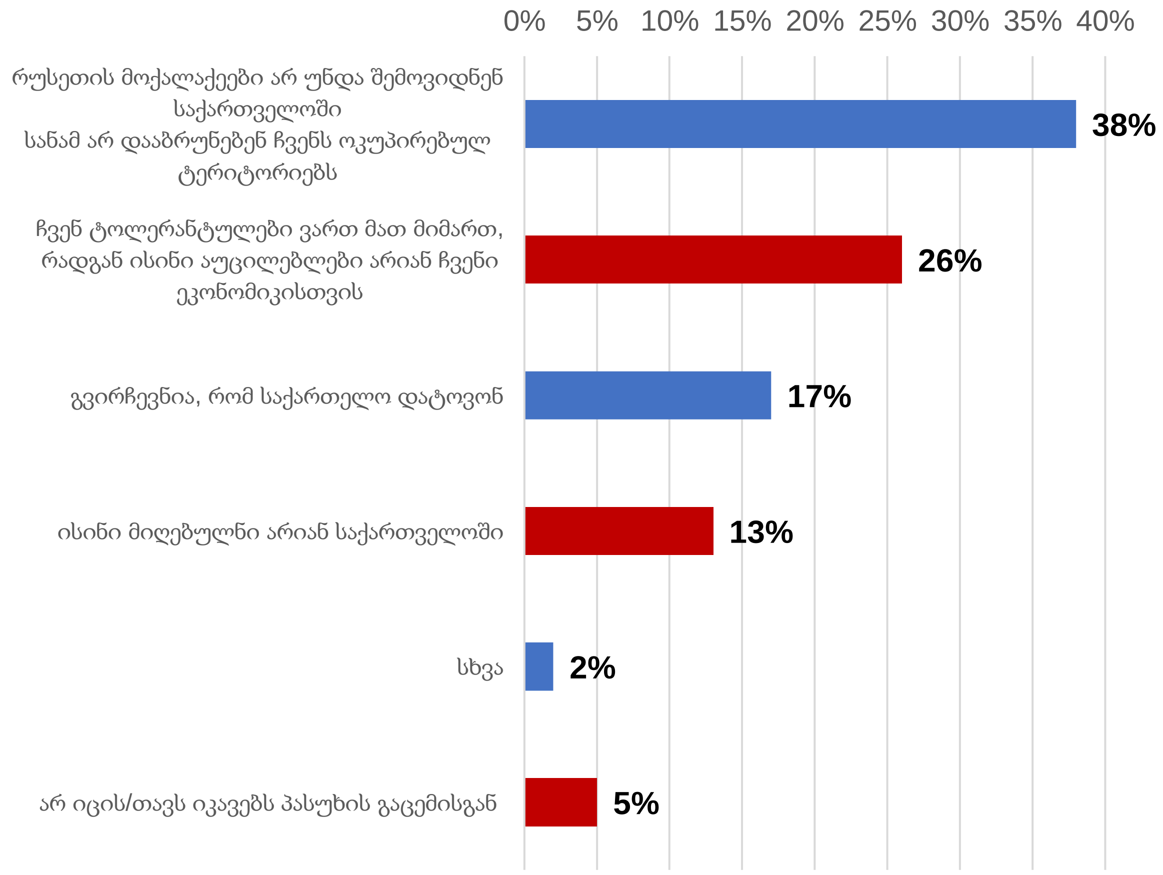

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

მიგრაციით გამოწვეული ძირითადი ეკონომიკური რისკები რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიების მიმდინარე ოკუპაციის კონტექსტში

- მაღალი ინფლაციის, მაღალი კაპიტალის შემოდინებისა და ლარის გამყარებასთან დაკავშირებული მაკრო რისკები მოსალოდნელია მიმდინარე წლის განმავლობაში შემცირდეს. თუმცა რუსეთიდან კაპიტალის ნაკადის შებრუნების რისკი რჩება.
- ნეგატიური ზეგავლენა განსაკუთრებით დაუცველ მოსახლეობაზე: მაგ. გაძირავებული უძრავი ქონების ბაზრის ზეწოლა იზრდება საქართველოს რეგიონებიდან დედაქალაქში/დიდ ქალაქებში ჩამოსულ სტუდენტებზე, ახალგაზრდა წყვილებსა და მუშებზე.
- ზეგავლენა ბიზნესზე ბუნდოვანია: გაზრდილ კონკურენციას მოაქვს დადებით ეფექტები, მაგრამ რესურსებს შორის განსხვავებამ და კრედიტზე ხელმისაწვდომობამ შეიძლება ზიანი მიაყენოს ქართულ მცირე და საშუალო ბიზნესს: ადგილობრივი ბიზნესების ჩამოშორების პოტენციალი.

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

მიგრაციით გამოწვეული ძირითადი ეკონომიკური რისკები რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიების მიმდინარე ოკუპაციის კონტექსტში

- ზეგავლენა სახელმწიფო სერვისებსა და ბიუჯეტზე მომავალში, რადგან უცხოელი/რუსეთის მოქალაქეები შემოსავლის უცხოური წყაროებით არ იხდიან საშემოსავლო გადასახადს ან ქონების გადასახადს.
- რუსული მიგრაციის მიმართ სტრატეგიის არარსებობა: დემოგრაფიული და უსაფრთხოების რისკები (მაგ. რუსეთის სახელმწიფოს მიერ მიგრანტების პოტენციური შეიარაღება)
- განათლება: იზრდება მოთხოვნა კერძო რუსულენოვან განათლებაზე საქართველოში
- მიგრანტების დიდი ნაკადებით გამოწვეული უთანასწორობიდან გამომდინარე სოციალური დაძაბულობის ესკალაციის რისკი

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

ალტერნატივები მოკლევადიანი ეკონომიკური პოლიტიკისთვის

- საქართველომ უნდა შეიმუშაოს მოკლე და გრძელვადიანი სტრატეგიები (i) საქართველოში არსებულ რუსულ მიგრაციისა და (ii) მომავალ პოტენციურ მიგრაციაზე - მაგ. სავიზო რეჟიმის/შესვლის მკაცრი პირობები შემოღება.
- მიგრანტების ცნობიერების ამაღლება რუსეთის მავნე ქმედებების შესახებ საქართველოში, უკრაინასა და უფრო ფართო რეგიონში.
- რუსების საკუთრებაში არსებული ბიზნესების ბაზრის აქტივობებისა და კაპიტალის ნაკადის უკეთესი მონიტორინგი ეკონომიკის, მათ შორის რეპუტაციის რისკების შესამცირებლად რუსეთის გაზრდილი საერთაშორისო იზოლაციის ფონზე.
- უკეთესი საგადასახადო პოლიტიკის შემუშავება უცხოელი/რუსი მიგრანტების მიმართ – მაგ. საგადასახადო პოლიტიკა, რომელიც მიზნად ისახავს ქონების გადასახადს და საშემოსავლო გადასახადს უცხოური წყაროებიდან მიღებულ შემოსავლებზე. მზადება რუსული კაპიტალის ნაკადის შეწყვეტისთვის.
- პოლიტიკის შემქმნელებმა ასევე უნდა იცოდნენ პოტენციური დანაშაულისა და ეროვნული უსაფრთხოების საფრთხეები, რომლებიც გამომდინარეობს ქვეყანაში მიგრანტების დიდი რაოდენობით შემოსვლიდან. ფინანსური დანაშაულების მონიტორინგი და მომხმარებელთა დაცვის გაძლიერება საქართველოს საბანკო სექტორში.

ISET

Sweden/შვედეთი
Sverige

ISET

International School of Economics at TSU
Policy Institute

Sweden/შვედეთი
Sverige

გმადლობთ!

W: www.iset-pi.ge E: iset-pi@iset.ge T: +995 322 507 177